



# Västergårdens plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Förskola

Läsår: 2017/2018

# Grunduppgifter

## Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola

## Ansvariga för planen

Arbetslagsledare Johanna Salmén

Arbetslagsledare Hanna Ericsson Franzén

Förskolechef Monica Eek

## Vår vision

Alla ska känna sig trygga och bemötas och behandlas med omtanke och respekt. Ingen ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller någon form av kränkande behandling.

## Planen gäller från

2017-11-01

## Planen gäller till

2018-10-31

## Läsår

2017/2018

## Barnens delaktighet

En trygghetsvandring ska genomföras gruppvis i april/maj, samt i september/oktober. Barnen deltar på olika sätt utifrån sina förutsättningar.

I samband med trygghetsvandringen i september/oktober ska trygghetssamtal genomföras utifrån barnens olika förutsättningar.

I barnrådet kan barnen lyfta tankar och frågor som är viktiga för dem. De får vara med och bestämma gemensamma regler m.m.

## Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen finns tillgänglig på Edwise.

Vårdnadshavarna deltar i trygghetssamtal samt svarar på frågor inför samtalet.

Drop in-träff/informationsmöte för vårdnadshavare.

Daglig hallkontakt och utvecklingssamtal.

## Personalens delaktighet

Planen ska utvärderas och revideras en gång per termin. Då ska all personal ha observerat, dokumenterat och diskuterat arbetet med planen. Planen ska kontinuerligt följas upp vid personalmöten ca var åttonde vecka. All personal ska läsa igenom och diskutera dess innehåll innan den verkställs.

## **Förankring av planen**

Vårdnadshavare informeras på edwise, vid trygghetssamtal och på drop in/informationsmöte. Planen förankras hos barnen vid trygghetsvandring och trygghetssamtal. Planen skall vara ett levande dokument som kontinuerligt följs upp av all personal och anpassas efter barngruppen. Nyanställda informeras om planen och ges möjlighet att läsa igenom den.

# Utvärdering

## Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

De äldre barnen har deltagit i trygghetsvandring och personalen har genomfört husmodellen. Personalen gick igenom målen tillsammans i arbetslaget, diskuterade varje punkt. Arbetslagsledarna reviderar sedan.

## Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Samtliga pedagoger samt tillförordnad förskolechef.

## Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Det fanns vissa brister. Kontinuerlig uppföljning på ALT krävs. Vi diskuterade möjliga strukturer för att göra detta bättre.

På ALT är vi bra på att lyfta och diskutera kritiska händelser samt hur vi kan arbeta förebyggande. Vi behöver bli bättre på att använda rätt blanketter och rutiner för tillbuds- och olycksfallsrapporter samt för dokumentation av incident/kränkande behandling.

De äldre barnen träffas över avdelningsgränsen och samarbetar inom olika områden och lär känna varandra inför övergången till skolan.

Vi behöver se över våra regler och rutiner när det gäller pedagogernas närvaro och uppsikt ute på gården.

Vid utgång efter frukost och mellanmål kan det bli rörigt, vi vuxna behöver strukturera upp övergångarna och följa med barnen.

## Årets plan ska utvärderas senast

2018-06-30

## Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Kartläggning utifrån trygghetsvandring och trygghetssamtal med barnen samt annan information som framkommit i samverkan med hemmen. Vi pedagoger ska även genomföra husmodellen. Vi följer upp tillbuds- och olycksfallsrapporter samt dokumentation av incident/kränkande behandling.

Vi ska återkommande diskutera i arbetslagen hur vi har arbetat med planen och vad vi behöver arbeta med framöver. Regelbunden uppföljning kommer att ske på ALT/reflektionstid ca var 8:e vecka.

## Ansvarig för att årets plan utvärderas

Arbetslagsledarna och förskolechef.

# Främjande insatser

## Namn

Förhållningssätt och värdegrund

## Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

## Mål och uppföljning

Alla ska bemötas och behandlas med respekt. Alla ska sträva efter en förskola fri från kränkande behandling.

## Insats

Vi samtalar med barnen om hur man är en bra kompis och använder material som t.ex. Marius Mus.

Vi arbetar med barnen om allas lika värde och vi ger barnen förutsättningar för att kunna använda de demokratiska värderingar förskolan vilar på bland annat genom att arbeta i små grupper.

Vi arbetar med personalens förhållningssätt i hur vi bemöter varandra och barnens vårdnadshavare.

Vi uppmuntrar och bekräftar barnen när de hjälper varandra och visar empati till varandra.

Vi hjälper barnen att förstå uppkomna situationer, sätta ord på sina känslor, lyssna in alla parter och tillsammans försöka lösa konflikter med en gemensam lösning.

Vi använder samarbetslekar/övningar för att skapa gruppkänsla och gemenskap.

Vi ska använda oss mer av rollspel där vi vuxna på olika sätt gestaltar eller dramatiserar situationer av kränkande behandling och sedan låter barnen vara delaktiga genom att de får ge förslag på hur man kan lösa konflikten.

Vi uppmärksammar barnen att se varandra genom att säga hej till alla, t.ex. genom namnlekar.

Vi återskapar konflikter genom sagor som skapas med konkret material, ritsagor m.m. så att barnen får möjlighet att utveckla sin empati och förmåga att hantera konflikter.

## Ansvarig

Samtliga pedagoger

## Datum när det ska vara klart

2018-10-31

**Namn**

Trygghet

**Områden som berörs av insatsen**

Kränkande behandling

**Mål och uppföljning**

Alla ska känna sig trygga i verksamheten.

**Insats**

Vi genomför trygghetsvandringar och vidtar åtgärder om miljön visar på risk för kränkningar.

I barngrupperna ska vi tänka på antalet barn gentemot personal. Vi skapar medvetna delningar av barngruppen.

Vi har struktur och rutiner i vår verksamhet. Det är en trygghet för barn och vuxna att veta vad som händer under dagen.

Vi samverkar med hemmet i den dagliga kontakten genom att informera, följa upp, hålla ett gott bemötande och en öppen inställning.

Personalen deltar aktivt i leken, bland annat för att hjälpa barnen att utveckla sin empati och förmåga att hantera konflikter.

Vi uppmuntrar barnen att våga säga ifrån och att söka hjälp hos vuxna vid kränkande beteende.

Vi arbetar med att alla barn ska känna samhörighet och trygghet med andra barn och vuxna som finns på förskolan. Barnen träffas över avdelningsgränsen, samarbetar inom olika områden och lär känna varandra och de olika pedagogerna.

**Ansvarig**

Samtliga pedagoger

**Datum när det ska vara klart**

2018-10-31

## **Namn**

Öppet klimat

## **Områden som berörs av insatsen**

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

## **Mål och uppföljning**

Förskolan ska främja ett öppet klimat där barnen känner sig bemötta med respekt oavsett bakgrund och kan ställa frågor om kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder m.m.

## **Insats**

Kränkande behandling:

Pedagogerna samtalar tillsammans med barnen i mindre grupper där alla barnen ges möjlighet att uttrycka sina tankar och känslor.

Vi strävar efter att bekräfta barnen för den de är, utan att värdera prestationer, alster eller utseende.

Vi tar tillvara på barnens funderingar och tankar genom att lyssna och samtala med barnen om olikheter i syfte att man får tycka olika och vara olika.

Vi arbetar med barnen om allas lika värde och vi ger barnen förutsättningar för att kunna använda de demokratiska värderingar förskolan vilar på bland annat genom att arbeta i små grupper och med närvarande pedagoger.

Vi arbetar med personalens förhållningssätt i hur vi bemöter varandra, barnen och barnens vårdnadshavare.

Kön:

Barnen uppmuntras att leka utifrån deras intresse och uppmuntras att utmana stereotyper och föreställningar.

Arbetslaget har kontinuerliga genusediskussioner.

Funktionsnedsättning:

Vi samtalar med barnen på förskolan på ett enkelt sätt om funktionsnedsättning och att vi alla är olika med olika förmågor.

Vi använder oss av barnlitteratur som synliggör och normaliserar olika funktionsnedsättningar, t.ex. Bill och Bolla.

Etnisk tillhörighet:

Vi samarbetar med barn och vårdnadshavare om deras språk och kultur för att uppmärksamma barns flerspråkighet på ett positivt sätt.

Vi intresserar oss för barnens språk och höjer språkets status t.ex. genom att lära oss enkla fraser/ord och genom att låna böcker på barnens språk.

Vi använder oss av barnlitteratur som uppmärksammar olika kulturer genom bilder och språk.

Religion eller annan trosuppfattning:

Vi samtalar med barnen om olika religioner och trosuppfattningar och vad det kan innebära, t.ex. när det gäller kost eller traditioner.

Sexuell läggning:

Vi använder oss av böcker som berör ämnet t.ex. genom att de innehåller olika familjekonstellationer.

Vi samtalar med barnen och svarar på deras frågor.

Ålder:

Vi jobbar med barnen i mindre grupper, i vissa fall är de indelade i ålder och mognad och i andra fall efter intresse.

Könsidentitet eller könsuttryck:

Vid frågor och kommentarer från barnen om könsidentitet behöver vi vuxna inte alltid vara snabba med att ge svar utan låta barnen uttrycka sina egna tankar och funderingar.

Vi ska skapa förståelse hos barnen för människors olika identiteter, tankar och val.

### **Ansvarig**

Samtliga pedagoger

### **Datum när det ska vara klart**

2018-10-31



## **Namn**

Möjlighet att utvecklas

## **Områden som berörs av insatsen**

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

## **Mål och uppföljning**

Skapar förutsättningar för att barnen kan utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar gällande kön, religion, funktionsförmåga, ålder m.m

## **Insats**

Varje barn, oavsett kön, religion, funktionsförmåga eller ålder, ska ha möjlighet att nyttja alla våra rum, miljöer och material. Förskolans aktiviteter anpassas efter behov. Alla ska ha möjlighet att delta efter sin förmåga.

Vi tar vara på alla barns intressen och arbetar för att utveckla deras förmågor på bästa sätt. Pedagogerna är delaktiga i barnens lek för att stötta, utmana och utveckla.

Alla barn, oavsett bakgrund och erfarenheter, ska kunna känna sig hemma i förskolans miljö. Det är viktigt att miljö, material och arbetssätt anpassas efter barngruppens behov.

Vi lånar böcker till barn med svenska som andraspråk på deras eget modersmål. Vi arbetar med att låta barn med annat modersmål än svenska lyssna på sagor på sitt hemspråk på Ipad, t.ex. via UR.

Barn med funktionsnedsättning får aktivt stöd av pedagogerna för att kunna vara en del av gruppen och en del i leken. Lokalerna är anpassade för funktionsnedsatta.

Vi satsar på att ge flickor och pojkar lika stort inflytande över verksamheten – och lika stort utrymme. Vi delar in grupperna efter ålder, mognad och intresse - inte efter kön.

Vi använder barnlitteratur som lyfter olika egenskaper, varianter och visar på flera möjligheter. Det kan t.ex. handla om regnbågsfamiljer, normbrytande beteende eller olika huvudpersoner så att alla får möjlighet att känna igen sig.

## **Ansvarig**

Samtliga pedagoger

## **Datum när det ska vara klart**

2018-10-31

# Kartläggning

## Kartläggningsmetoder

Trygghetsvandring.

Husmodellen.

Dokumentation som samlats under året.

Diskussion i personalgruppen.

## Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

## Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Trygghetsvandring.

Drop in-träff/informationsmöte för föräldrar.

Daglig hallkontakt och utvecklingssamtal.

## Hur personalen har involverats i kartläggningen

All personal har gjort observationer enligt husmodellen.

Trygghetsvandringar med barngruppen.

Kontakt med föräldrar vid hallkontakt, trygghetssamtal och andra samtal.

Diskussion i personalgruppen.

## Resultat och analys

Barnen är överlag nöjda med materialet vi har på förskolan. Kanske behöver det vara lite mer tydligt sorterat på vissa ställen. När det är lagom mycket saker med tydlig sortering blir det mer lättstädat och färre konflikter. Det märks också att det är positivt när det finns tydliga regler, t.ex. bestämmelser om vad som får sparas och hur. En del barn behöver utmanas mer i hur de använder materialet.

De yngre vill också kunna vara i vissa rum lite oftare. När det gäller olika rum uppfattas grå rummet/mattan inte som ett rum, kanske för att det ligger i anslutning till korridoren. Vi kan se ett mönster i att barnen känner sig som tryggast i de rum där vuxna är som mest närvarande.

I situationer där barnen ska vänta kan det lätt uppstå stök och konflikter. Det är viktigt att det finns något för barnen att göra medan de väntar samt att någon vuxen finns närvarande. Det kan handla om att vänta på varandra i tvättrummet eller efter maten inför läsvilan.

Toaletterna fungerar bra, även om en del barn föredrar vissa toaletter. Den stora toaletten är så pass stor att den nästan inte uppfattas som en toalett. Det saknas dock toalett på torget vilket kan bli problematiskt när något barn behöver gå ifrån för att gå på toa. Dörren in till avdelningen är tung och svår. Om barnet behöver vuxenhjälp så kan inte den vuxne höra detta utifrån torget.

Vissa barn visar en otrygghet i att lämnas av vårdnadshavare på torget. Det är signaler som även kommit från vårdnadshavare. Avskedet kan bli utdraget. Barnen pratar även om att det kan bli farligt

på torget när det är för mycket barn. De berättar att de små barnen kan bli ledsna och att de kanske skulle lämnas på avdelningen.

Barnen uppskattar att deras namn står på hyllorna i hallen. Det skulle kunna vara namn även på skohyllan för att få det ännu tydligare och i barnens höjd. När namn försvinner från hyllor tycker barnen att det känns tråkigt och det är viktigt att de vuxna fixar det omgående. Hyllorna är utspridda i grupperna för att underlätta för vissa barn. Samtidigt är det lättare för vissa grupper att ha sina samlade. Det behövs både uppsikt och lugn och ro. Eventuellt kan de stora barnens hyllor vara utspridda på varannan hylla medan de mindre har sina hyllor i luckorna, men samlade en grupp per sida.

Både vuxna och barn upplever det som positivt med bestämda platser/bord vid lunchen. Det blir en trygghet i att veta var man ska sitta och sammansättningen av borden skapar en balans. En del barn undrar när vi ska byta platser. Eventuellt kan det handla om de barn som inte riktigt trivs med sin plats och då får vi se över hur vi kan göra det bättre.

I vilorummet finns ett trångt utrymme bakom en garderob där barnen ibland ställer sig flera stycken och det kan lätt bli en trängd situation för barn som står innerst. När barnen vaknar är det viktigt att de vuxna har kontroll på vad som händer.

I de små rummen kan fönstren lätt öppnas av barnen som då skulle kunna ta sig ut/ramla ut. Det borde gå att ta bort handtagen på något sätt. Nödhandtagen på förskolans dörrar sitter långt ner så att barnen lätt kan öppna alla dörrar. Det medför en rymningsrisk, avsked kan bli längre om barnen följer efter sina föräldrar och det finns även risk att klämma fingrar/tår i de tunga dörrarna om barnen öppnar och stänger utan vuxennärvaro.

Ute finns det taggiga buskar vid trädningen där barnen ofta leker. Staketet runt buskarna på gården hindrar barnens lek och inbjuder istället till balansgång under farliga förhållanden. Paviljongen behöver utvecklas. Det skulle t.ex. kunna bli bås för biltvätt och stall med hästar av kabeltrummor. Vi behöver en klätterställning för att barnen ska kunna utmanas motoriskt utan att lockas att klättra på farliga ställen som staketet, paviljongen m.m. Kanske kan vi ta hjälp av vårdnadshavarna för att utveckla gården.

Vi behöver ha en kontinuerlig uppföljning av arbetet med planen på ALT och arbeta systematiskt genom t.ex. handlingsplaner. Vi behöver bli bättre på att använda rätt blanketter och rutiner för tillbuds- och olycksfallsrapporter samt för dokumentation av incident/kränkande behandling.

Det är bra att de äldre barnen träffas över avdelningsgränsen och samarbetar inom olika områden och lär känna varandra inför övergången till skolan.

Vi behöver se över våra regler och rutiner när det gäller pedagogernas närvaro och uppsikt ute på gården.

Vid utgång efter frukost och mellanmål kan det bli rörigt, vi vuxna behöver strukturera upp övergångarna i verksamheten och följa med barnen. Det kan t.ex. gälla matsituationer, tvättning, utgång/ingång.

Vi behöver återkommande titta på vår miljö och se hur vi kan anpassa den bättre till barngruppens behov. Ibland har barnen ett behov av att vara ifred eller ha lugn och ro. Vissa rum/utrymmen kan framkalla en rastlöshet och mycket spring. Att skapa regler för rummen tillsammans med barnen ger barnen en större delaktighet och en motivering att följa de regler vi gemensamt har satt upp. Det är också viktigt att barnens önskemål kring miljön tas tillvara.

Det är viktigt att vi tänker på anknytningen, framförallt för de yngre barnen. När vi har vikarier är det viktigt att vi funderar över om annan personal ska byta plats för att t.ex. få mer kända ansikten där det behövs och vikarien får vara i den grupp där det fungerar bäst. Vi behöver ha en tydlig och genomtänkt rutin för detta.

Det är viktigt att vi arbetar med förebyggande insatser när vi uppmärksammar olika beteenden i barngruppen eller hos specifika barn. Vi kan behöva anpassa olika situationer.

För att alla barn ska få komma till sin rätt, få synas och få stöttning av en vuxen är det viktigt att ibland dela upp de olika grupperna i ännu mindre grupper. Att alla pedagoger har olika ansvarsbarn är ett sätt att säkerställa att inget barn hamnar i skymundan. Det kan underlätta vid föräldrakontakt, utvecklingssamtal m.m.

Barnen utvecklas och stimuleras av att få ta ansvar. Vi behöver skapa förutsättningar för att kunna ge barnen ansvar på olika sätt.

# Förebyggande åtgärder

## Namn

Material, sortering, förhållningsregler och tillgänglighet

## Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

## Mål och uppföljning

Barnen ska känna sig trygga med vad som gäller för våra olika material. Det är viktigt att vårt material och våra utrymmen är tillgängliga för alla barn och att det är lätt för dem att ta ansvar för materialet och för våra gemensamma regler.

## Åtgärd

Vi håller barnråd där barnen får vara med och påverka bl.a. inköp av material och regler för material och utrymmen.

Vi deltar i och observerar barnens lek för att upptäcka var vi kan göra förbättringar och diskuterar detta i personalgruppen och på barnråd. Det gäller bl.a. hur leken kan utvecklas, hur materialet kan göras tillgängligt, hur utrymmen och material kan göras mer inbjudande, hur vi kan låta barnen få känna sig hemma och trygga i vår verksamhet.

Vi behöver hålla material tydligt sorterat bl.a. med hjälp av bilder.

Vi vuxna ska vara närvarande/tillgängliga för att kunna stötta barnen i att ta ansvar för vårt material och våra gemensamma regler. Vi behöver se över så att det material som används är det som finns framställt, annat material kan förvaras i förrådet tillsvidare.

Vi behöver inspirera och utveckla leken med vissa material, t.ex. låna böcker med legoritningar från biblioteket.

## Motivera åtgärd

Vi ser att när det är lagom mycket saker med tydlig sortering blir det mer lättstädat och färre konflikter. Det märks också att det är positivt när det finns tydliga regler som barnen har varit med och fått påverka. Det är viktigt att vi tar tillvara på barns önskemål kring miljö och material. En del barn behöver utmanas mer i hur de använder materialet och en del barn behöver stimuleras genom att få ta mer ansvar.

## Ansvarig

Arbetslaget

## Datum när det ska vara klart

2018-10-31

## **Namn**

Miljö

## **Områden som berörs av åtgärden**

Kränkande behandling

## **Mål och uppföljning**

Barnen ska ha tillgång till och känna sig trygga i våra olika rum och miljöer. Det är viktigt att vi tillsammans skapar en miljö som på bästa sätt kan möta barnens behov.

## **Åtgärd**

Vi deltar i och observerar barngruppen och deras lek för att upptäcka var vi kan göra förbättringar och diskuterar detta i personalgruppen och på barnråd. Vi behöver titta på vilka behov som finns och hur miljön kan utvecklas för att tillmötesgå barnens behov av t.ex. trygghet, vila och återhämtning, egenansvar och motoriska utmaningar.

Vi behöver se över miljön på torget och hur vi kan skapa möjlighet till lugn och ro, t.ex. madrasser så att de räcker till alla barn, skapa mer rum i rummet, fundera över vad materialet och möbleringen inbjuder till för lekar.

Vi måste tänka på att, om möjligt, låta dörren in till avdelningen stå öppen vid toabesök. Är man ensam personal på torget är det viktigt att ropa in till personal på avdelningen att något barn går på toa. Är man fler personal på torget är det viktigt att någon följer med vid toabesök.

Vi måste åtgärda de öppningsbara fönstren, t.ex. med en spärr likt balkongdörrar eller barnspärr för vädring. Nödhandtagen på dörrarna behöver en lösning, t.ex. om handtagen kan flyttas eller kommunen kan bekosta dörrar med handtagen högre upp.

Lek vid de taggiga buskarna vid trädgården behöver observeras för att vi ska kunna avgöra om buskarna behöver åtgärdas. Staketet runt buskarna på gården behöver tas bort. Paviljongen behöver utvecklas. Vi behöver en klätterställning för att barnen ska kunna utmanas motoriskt utan att lockas att klättra på farliga ställen.

## **Motivera åtgärd**

Vi har sett att vissa rum och miljöer i verksamheten kan framkalla t.ex. en rastlöshet hos barnen eller att det uppstår konflikter. Det saknas toalett på torget vilket kan bli problematiskt när något barn behöver gå ifrån för att gå på toa. Dörren in till avdelningen är tung och svår. Om barnet behöver vuxenhjälp så kan inte den vuxne höra detta utifrån torget. Förskolans öppningsbara fönster och låga nödhandtag på dörrar innebär en stor risk med att inte hålla ständig uppsikt. Utomhusmiljön behöver vara säker och utmanande.

## **Ansvarig**

Arbetslaget

## **Datum när det ska vara klart**

2018-10-31

## **Namn**

Rutiner

## **Områden som berörs av åtgärden**

Kränkande behandling

## **Mål och uppföljning**

Barnen ska känna sig trygga i verksamheten och våra gemensamma regler. Vid övergångssituationer är det extra viktigt att barnen vet vad som ska hända.

## **Åtgärd**

Från det att två personal är på plats på morgonen från respektive avdelning går man in på avdelningen så att vårdnadshavare kan lämna där.

Vi är noga med att barnens namn finns på hyllorna och att vi snabbt åtgärdar om namnet skulle försvinna.

Vi utvärderar återkommande kapprumssituationen för att upptäcka var vi kan göra förbättringar och diskuterar detta i personalgruppen. Det kan handla om placering av enskilda barns eller grupperns hyllor samt mer omfattande ommöblering av kapprummet.

Barnen behöver sällskap av en vuxen när de går in till vilorummet för att vila. Det är viktigt att personal hela tiden har uppsikt över vilorummet medan barnen vilar.

Det är viktigt med rutiner och vuxennärvaro i samtliga övergångssituationer. Vid utgång/ingång slussar vi successivt ut/in barnen så att alla inte är i kapprummet eller tvättrummet på samma gång. Vid utgång går första personal ut så snart ett par barn är påklädda så att de inte behöver vänta för länge. Vid ingång går första personal med de första barnen till tvättrummet och är därefter tillsammans med barnen i lämplig aktivitet på avdelningen dit de andra barnen kan komma när de är färdiga.

Vid matsituationen är det viktigt att det är tydligt för barnen. Vi håller oss till bordsplacering så långt det går och förbereder barnen i förväg om vi ska avvika från den.

I situationer där barnen ska vänta, t.ex. i tvättrummet eller inför läsvidan, är det viktigt med rutiner för vuxennärvaro och att det finns något att göra för barnen medan de väntar. Vi vuxna behöver hjälpa barnen med turtagningen.

Vid vissa situationer, t.ex. handtvätt, toabesök och påklädning, behöver vi ha bildstöd för att det ska vara tydligt vad som gäller.

Vi har ett kontinuerligt samarbete med de äldre barnen från båda avdelningarna kring olika områden som t.ex. Hitta Vilse, pepparkaksbak och skolbesök.

## **Motivera åtgärd**

Vi har observerat och fått information om en otrygghet för vissa barn vid lämning på torget. Barnen har berättat att det är viktigt med namn på deras hyllor. Personalen upplever att det ibland kan bli rörigt i kapprummet och svårt med uppsikten. Även andra

övergångssituationer har tidvis uppfattats som röriga. Trånga utrymmen och barn som vaknar innebär att vi behöver ha uppsikt över vilorummet. Vid matsituationen kan det lätt bli rörigt beroende på sammansättning vid borden eller om barn/vuxna är osäkra på vad som gäller. När barnen ska vänta kan det lätt uppstå stök och konflikter. För barnens trygghet är det viktigt att de får lära känna varandra över avdelningsgränsen.

### **Ansvarig**

Arbetslaget

### **Datum när det ska vara klart**

2018-10-31

### **Namn**

Personal

### **Områden som berörs av åtgärden**

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

### **Mål och uppföljning**

Personalen ska arbeta förebyggande för att få en trygg och trivsamt verksamhet. Planen ska vara ett levande dokument och hela tiden utvärderas och följas upp.

### **Åtgärd**

Vi behöver skapa tydliga rutiner för när personal är frånvarande.

Vi behöver dela upp de små grupperna även i mindre grupper ibland.

Vi behöver diskutera i personalgruppen om det passar oss att ha olika ansvarsbarn och hur vi i så fall kan lägga upp det.

Vi måste se över våra regler och rutiner när det gäller pedagogernas närvaro, uppsikt och samarbete mellan avdelningarna såväl inomhus som ute på gården.

På ALT ska arbetet med planen kontinuerligt följas upp enligt en handlingsplan. Dokument för tillbuds- och olycksfallsrapporter samt dokumentation av incident/kränkande behandling ska finnas lätt tillgängligt för att kunna användas rätt.

Olika beteenden hos barngrupper eller specifika barn kräver att vi anpassar verksamheten till barnens behov. Vi behöver då även diskutera i personalgruppen och följa upp arbetet.

### **Motivera åtgärd**

Det är viktigt att det blir en trygg och bra verksamhet för barnen även när vi har vikarier. Barnen kan behöva mindre grupper för att komma till sin rätt. Det är viktigt att inga barn kommer i skymundan. Personalen behöver ha uppsikt över barnen, även utomhus. Det är



viktigt att vi arbetar systematiskt med planen. När vi uppmärksammar olika beteenden behöver vi arbeta med förebyggande insatser.

**Ansvarig**

Arbetslaget

**Datum när det ska vara klart**

2018-10-31

# Rutiner för akuta situationer

## Policy

Alla barn är allas barn. Alla ska känna sig trygga och bemötas och behandlas med omtanke och respekt. Ingen ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller någon form av kränkande behandling. Vi arbetar alltid utifrån vår sekretesspolicy.

## Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Jämställdhets- och värdegrundsarbetet är en återkommande punkt på ALT. Åtgärder följs upp och arbetet dokumenteras i handlingsplaner.
- Pedagogerna delar upp sig i både ute- och inomhusmiljön för god uppsikt där barnen leker.
- Lokalernas möblering ses kontinuerligt över för att pedagogerna ska ha god överblick över barnens lek.
- Vårdnadshavarna erbjuds trygghetssamtal tillsammans med barnen under höstterminen.
- Minst en gång per år går pedagogerna trygghetsvandring med barnen för att se över hur de upplever ute- och inomhusmiljön.

## Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

*Västergården avd 1, 0589-873 86*

*Västergården avd 2, 0589-873 87*

*Monica Eek, 0589-874 61, 073-765 74 61*

## Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Den som påtalar det inträffade kan vara ett barn, en vårdnadshavare, förskolans pedagoger eller annan vuxen.

Direkt förskolan får kännedom om att ett barn upplever sig kränkt eller diskriminerat inleds en utredning:

- Informationen förmedlas till förskolechef muntligt och skriftligt
- Förskolechef informerar huvudmannen via epost omgående
- Förskolechef påbörjar en utredning skyndsamt

- Fråga inblandade vad som har hänt, dvs det barn som upplever sig kränkt/diskriminerat samt den som kan ha utfört kränkningen.
- Fråga andra barn, personal och vårdnadshavare.
- Ta reda på vad som händer på fysiska platser där barnen interagerar.
- Vid behov – ta hjälp av specialpedagog för observationer.

- Utredning dokumenteras enligt kommunens rutiner för dokumentation av incident/kränkande behandling

Huvudmannens utrednings- och åtgärdsskyldighet omfattar kränkande behandling i samband med verksamheten. Även situationer som uppstår utanför verksamheten omfattas om de har koppling till verksamheten. Det kan till exempel handla om sådant som händer på vägen till eller från verksamheten och på sociala medier.

## Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Den som påtalar det inträffade kan vara ett barn, en vårdnadshavare, förskolans pedagoger eller annan vuxen.

Direkt förskolan får kännedom om att ett barn upplever sig kränkt eller diskriminerat inleds en utredning:

- Informationen förmedlas till förskolechef muntligt och skriftligt
- Förskolechef informerar huvudmannen via epost omgående
- Förskolechef påbörjar en utredning skyndsamt
  - Fråga inblandade vad som har hänt, dvs det barn som upplever sig kränkt/diskriminerat samt den som kan ha utfört kränkningen.
  - Fråga andra barn, personal och vårdnadshavare.
  - Ta reda på vad som händer på fysiska platser där barn och personal interagerar.
  - Vid behov – ta hjälp av specialpedagog för observationer.
- Förskolechef har samtal med berörd personal
- Utredning dokumenteras enligt kommunens rutiner för dokumentation av incident/kränkande behandling

Huvudmannens utrednings- och åtgärdsskyldighet omfattar kränkande behandling i samband med verksamheten. Även situationer som uppstår utanför verksamheten omfattas om de har koppling till verksamheten. Det kan till exempel handla om sådant som händer på vägen till eller från verksamheten och på sociala medier.

### **Rutiner för uppföljning**

I dokumentationen anges åtgärder, information och uppföljning. Tydligt anges ansvarsfördelning med när, hur och vem.

Under och efter en utredning utvärderas åtgärderna systematiskt för att säkerställa att de åtgärder som vidtagits varit tillräckliga.

Det kan finnas en skyldighet att vidta åtgärder enligt skollagen eller andra regler även om det inte är fråga om kränkande behandling enligt lagen. Kanske handlar den uppkomna situationen om att en förskola har brustit i sitt tillsynsansvar och behöver ha bättre uppsikt över barnen.

### **Rutiner för dokumentation**

Utredningen dokumenteras enligt Arboga kommuns "Dokumentation av incident/kränkande behandling".

### **Ansvarsförhållande**

Förskolechef Monica Eek samt berörd personal vilken är angiven som ansvarig för åtgärderna.